

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΤΜΗΜΑ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ

POMПOTIKH

NIKOΛΑΟΣ ΙΣΤΑΤΙΑ Δ Η Σ

 $\mathbf{AEM:9175}$

 ${\bf niko ista@ece.auth.gr}$

ΕΡΓΑΣΙΑ στη ΡΟΜΠΟΤΙΚΗ 2021

ΜΑΪΟΣ-ΙΟΥΝΙΟΣ 2021

Εκφώνηση:

Το ρομποτικό σύστημα του Σχήματος 1 αποτελείται από έναν βραχίονα 6 βαθμών ελευθερίας και μια αυτοκινούμενη πλατφόρμα στην οποία είναι τοποθετημένος ο βραχίονας. Η πλατφόρμα μπορεί να κινηθεί προς οποιαδήποτε κατεύθυνση πάνω στο επίπεδο, καθώς και να στραφεί γύρω από τον z άξονά της. Μια τέτοια αυτοκινούμενη πλατφόρμα μπορεί να μοντελοποιηθεί ως ένα ρομπότ τριών βαθμών ελευθερίας με δύο πρισματικές και μία περιστροφική άρθρωση, $qm = [x, y, \varphi z]$. Οι διαστάσεις της πλατφόρμας είναι $0.75 \times 10.5 \text{m}$. Ένα από τα σενάρια χρήσης αυτού του ρομποτικού συστήματος είναι η λήψη και η μεταφορά αντικειμένων, όπως φαίνεται στα Σχήματα 1 και 2, από το τραπέζι στην πλατφόρμα. Ένα κυλινδρικό αντικείμενο ύψους 10 cm και ακτίνας 2.5 cm με πλαίσιο $\{A\}$, που βρίσκεται στο κέντρο της κάτω βάσης του αντικειμένου, είναι τοποθετημένο στο κέντρο της επιφάνειας ενός τραπεζιού διαστάσεων $0.35 \times 0.35 \times 0.6 \text{m}$. Η λήψη του αντικειμένου επιτυγχάνεται όταν η θέση του πλαισίου του άκρου $\{E\}$ ταυτιστεί με κατάλληλη θέση σε σχέση με το πλαίσιο $\{A\}$ και ο άξονες z των δύο πλαισίων έχουν την ίδια διεύθυνση. Αντίστοιχα, η μεταφορά του αντικειμένου και η τοποθέτησή του πάνω στην πλατφόρμα επιτυγχάνεται όταν στη συνέχεια η θέση του πλαισίου του αντικειμένου $\{A\}$ ταυτιστεί με το πλαίσιο $\{F\}$. Το πλαίσιο $\{F\}$ είναι τοποθετημένο στο κέντρο της πάνω επιφάνειας της πλατφόρμας και έχει τον ίδιο προσανατολισμό με το πλαίσιο της πλατφόρμας $\{M\}$ που βρίσκεται στο κέντρο της κάτω επιφάνειάς της, όπως φαίνεται στα Σχήματα 1 και 2. Το πλαίσιο της πλατφόρμας 2 3 τουτίζεται με το αδρανειακό πλαίσιο 3 στην αρχική θέση.

Η θέση και ο προσανατολισμός (σε Quaternion) του πλαισίου του αντικειμένου $\{A\}$ ως προς το αδρανειακό πλαίσιο $\{0\}$ δίνεται από:

$$p0A = [1.5 \ 1.5 \ 0.6 \ ] \ T \ , \ Q0A = [1 \ 0 \ 0 \ 0] \ T$$

H θέση και ο προσανατολισμός του πλαισίου βάσης του ρομπότ $\{B\}$ ως προς το πλαίσιο της πλατφόρμας $\{M\}$ δίνεται από:

$$pMB = [0.0 \ 0.35 \ 0.5] \ T$$
, $QMB = [1 \ 0 \ 0 \ 0] \ T$

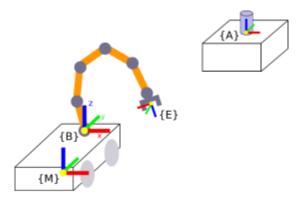
Ο βραχίονας δέχεται εντολές ταχύτητας αρθρώσεων, ενώ η πλατφόρμα δέχεται εντολές ταχύτητας σώματος. Έστω ότι οι αρθρώσεις του ρομπότ έχουν αρχική θέση:

$$q0 = [2.6180 - 0.6695 \ 1.2719 \ 3.1416 \ 1.2002 - 0.9821] \ T$$

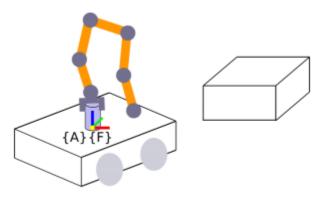
Υποδείξεις:

- 1) Σε περίπτωση πλεοναζόντων βαθμών ελευθερίας να χρησιμοποιήσετε τη συνάρτηση pinv αντί της inv.
- 2) Για την αριθμητική ολοκλήρωση (προσομοίωση) διαφορικών εξισώσεων χρησιμοποιήστε ολοκλήρωση Euler με βήμα $dt \leq 10ms$.
- 3) Χρησιμοποιήστε το robotics toolbox: https://petercorke.com/toolboxes/robotics-toolbox/ Δίνονται: lwr_create.p : επιστρέφει ένα αντιχείμενο LWR robot 6 βαθμών ελευθερίας.

Το καλείτε χωρίς ορίσματα lwr = lwr create(). Απαιτεί το robotics toolbox.

Σχήμα 1

Σχήμα 2

Να βρεθεί η Ιαχωβιανή του άχρου για το συνολικό ρομποτικό σύστημα βραχίοναπλατφόρμας. Τι παρατηρείτε;

Εισαγωγή:

Αρχικά παρατηρούμε πως έχουμε ένα σύστημα με δύο στερεά σώματα :

- Αυτοκινούμενη πλατφόρμα τριών βαθμών ελευθερίας ή δύο βαθμών ελευθερίας σε πολικές συντεταγμένες
- Βραχίονας 6 βαθμών ελευθερίας

Κανόνες μοντελοποίησης:

Η κινηματική, όπως ορίζεται από τον Craig. Το DoF ενός ρομποτικού βραχίονα είναι απλά ο αριθμός των αρθρώσεων σε ένα ρομποτικό βραχίονα. Σε όλη αυτή τη εργασία τα M,B,E,A και F αναφέρονται στο Mobile Platform, Base , Άκρο Αντικείμενο και Τοποθέτηση αντικειμένου και είναι τα πλαίσια συντεταγμένων τους όπως φαίνονται στο Σχήμα 1, Σχήμα 2.Ο βραχίονας δέχεται εντολές ταχύτητας αρθρώσεων ενώ η πλατρφόρμα εντολές ταχήτυτας σώματος.

Κινηματική μοντελοποίηση:

Σύμφωνα με τα p0A, Q0A, pMB, QMB θα μετατρέψουμε τα Unit Quartenions σε Πίνακες Στροφής σύμφωνα με τον τύπο :

$$\mathbf{R}(\mathbf{w}, \boldsymbol{\varepsilon}) = \begin{bmatrix} 2(w^2 + \varepsilon_x^2) - 1 & 2(\varepsilon_x \varepsilon_y - \mathbf{w} \varepsilon_z) & 2(\varepsilon_x \varepsilon_z + \mathbf{w} \varepsilon_y) \\ 2(\varepsilon_x \varepsilon_y + \mathbf{w} \varepsilon_z) & 2(w^2 + \varepsilon_y^2) - 1 & 2(\varepsilon_y \varepsilon_z - \varepsilon_x) \\ 2(\varepsilon_x \varepsilon_z - \mathbf{w} \varepsilon_y) & 2(\varepsilon_y \varepsilon_z + \mathbf{w} \varepsilon_x) & 2(w^2 + \varepsilon_z^2) - 1 \end{bmatrix}$$

και θα δημιουργήσουμε τους ομογενής μετασχηματισμούς g_{MB} , για το $\{M\}$ που ταυτίζεται με το αδρανειακό πλαίσιο $\{0\}$ στην αρχική θέση, με την βάση $\{B\}$ του ρομποτικού βραχίονα καθώς και τον $g_{0A}=g_{MA}$.

$$\mathrm{g_{MB}} = \left[egin{array}{cccc} 1 & 0 & 0 & 0.0 \ 0 & 1 & 0 & 0.35 \ 0 & 0 & 1 & 0.5 \ 0 & 0 & 0 & 1 \end{array}
ight]$$

$$\mathrm{g_{MB}} = \left[egin{array}{cccc} 1 & 0 & 0 & 1.5 \ 0 & 1 & 0 & 1.5 \ 0 & 0 & 1 & 0.6 \ 0 & 0 & 0 & 1 \end{array}
ight]$$

Η διαμόρφωση της αυτοχινούμενη πλατφόρμας μπορεί να περιγραφεί πλήρως από τις αχόλουθες γενιχευμένες συντεταγμένες :

$$\mathbf{q}_m = [~\mathbf{q}_{\mathrm{B}}\mathbf{q}_{\mathrm{M}}]^T = [\vartheta_1\vartheta_2\vartheta_3~\vartheta_4~\vartheta_5~\vartheta_6~\mathbf{x}_{\mathrm{M}}~\mathbf{y}_{\mathrm{M}}~\phi_z]^T$$

όπου το $q_B = [\vartheta_1...\vartheta_6]^T$ περιγράφει τη διαμόρφωση του ρομποτικού βραχίονα και το $q_M = [x_M \ y_M \ \phi_z]^T$ περιγράφει τη διαμόρφωση της αυτοκινούμενη πλατφόρμας , τα x_M και y_M είναι οι καρτεσιανές συντεταγμένες θέσης της αυτοκινούμενη πλατφόρμα κατά μήκος του αδρανειακού πλαισίου $\{0\}$ με άξονες X και Y αντίστοιχα, φ_z είναι η γωνία προσανατολισμού της αυτοκινούμενη πλατφόρμα σε σχέση με το αδρανειακό πλαίσιο $\{0\}$, και $\vartheta 1, \cdots, \vartheta 6$ είναι οι κοινές γωνίες του ρομποτικού βραχίονα. Ο πίνακας Jacobian που συσχετίζει το τελικό τελεστικό διάνυσμα r_{0E} με τον κινητό χειριστή (mobile manipulator) με διάνυσμα ταχύτητας άρθρωσης $\dot{q}$ μπορεί να αναπαρασταθεί ως εξής:

$$r_{0E}^{\cdot}=\left[egin{array}{cc} J_{0E_B} & J_{0E_M}
ight] \left[egin{array}{c} \dot{q_B} \ \dot{q_M} \end{array}
ight] = \!\!\!\! \mathrm{J}_{0E}(q) \; \dot{q}$$

με $r_{0E} = [\mathbf{u}_{0E} \ \mathbf{\omega}_{0E}]^{\mathrm{T}}$ και $\mathbf{u}_{0E} = [\dot{x}_{0E}\dot{y}_{0E}\dot{z}_{0E} \ \mathbf{\omega}x_{0E} \ \mathbf{\omega}y_{0E} \ \mathbf{\omega}z_{0E}]^{\mathrm{T}} \ \exists \ \mathbf{R}^m$ αντιπροσωπεύει τον επιθυμητό καρτεσιανό φορέα ταχύτητας του τελικού τελεστή $\dot{q} \ \exists \ \mathbf{R}^m$ είναι η ταχύτητα της άρθρωσης σε διάνυσμα εξόδου και $\mathbf{J}_{0E}(q) \ \exists \ \mathbf{R}^{mx(n+2)}$.

Οι ταχύτητες των άρθρωσεωνς του βραχίονα δεν επηρεάζουν τις ταχύτητες της κινητής πλατφόρμας . Η Ιακωβιανή του κινητού χειρηστή (mobile manipulator) είναι η εξής :

$$\dot{r_{sys}} = J_{sys}(q) \dot{q_{sys}}$$

Σε μια βασική περίπτωση παρακολούθησης της τροχιάς της αυτοκινούμενης πλατφόρμας

$$\dot{r_{0M}} = \dot{q_M}$$

Οι ταχύτητες γωνίας άρθρωσης βραχίονα q_A δεν επηρεάζουν τις ταχύτητες της κινητής πλατφόρμας . Επίσης J_{0M} συσχετίζει τις ταχύτητες της πλατφόρμας κατά μήκος του r_{0M} με τις γραμμικές και γωνιακές ταχύτητες της πλατφόρμας q_M . Επομένως, J_{0M} είναι ένας μοναδιαίος πίνακας [I] με διαστάσεις 2×2 . Συνεπώς μπορούμε να γράψουμε :

$$\mathbf{J}_{0M} = \left[\; \left[\; 0 \; \right]^{2x6} \; \left[\; \mathbf{I} \; \right] \; ^{2x2}
ight] = \left[\; egin{matrix} 0 & ... & 0_6 & 1 & 0 \ 0 & ... & 0_6 & 0 & 1 \end{array}
ight]$$

Παρατηρούμε πως αυτός ο Jacobian Πίνακας είναι μια ένα προς ένα αντιστοίχηση της ταχύτητας της αυτοκινούμενης πλατφόρμας . Η τροχιά του κινητού χειρηστή (mobile manipulator) πρέπει να είναι πλήρως προκαθορισμένη. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να είναι γνωστές τόσο οι θέσεις του άρκου του βραχίονα αλλά και της πλατφόρμας ως σημεία στον χώρο. Από αυτά τα σημεία, οι καρτεσιανές ταχύτητες του άκρου του βραχίονα και οι οι καρτεσιανές ταχύτητες της αυτοκινούμενης πλατφόρμας μπορούν να προσδιοριστούν .

Mobile Manipulator Ιαχωβιανή:

Το διάνυσμα εργασιών του άκρου του βραχίονα σε σχέση με το πλαίσιο βάσης βραχίονα {Β} είναι :

$$r_{\rm BE} = f(\vartheta 1, ... \vartheta 6)$$

όπου το $r_{\rm BE}$ είναι ένα διάνυσμα 6×1 που αντιπροσωπεύει τη θέση του άχρου του βραχίονα και τον προσανατολισμό του σε σχέση με το πλαίσιο βάσης βραχίονα $\{B\}$.

$$r_{\rm BE} = J_{EB}(\vartheta) \dot{\theta}$$

Αξίζει να σημειωθεί ότι η παραπάνω εξίσωση ισχύει όταν η αυτοχινούμενη πλατφόρμα είναι στατιχή χαι λαμβάνεται υπόψη μόνο η χίνηση του βραχίονα. Η εξίσωση αυτή μπορεί να ξαναγραφεί σε σχέση με το αδρανειαχό πλαίσιο $\{0\}$:

$$r_{0E_{\mathrm{B}}} = J_{0E_{\mathrm{B}}} \dot{q}_{\mathrm{B}}$$

όπου J_{0E_B} είναι ο Jacobian που σχετίζεται με τον φορέα ταχύτητας του άχρου του βραχίονα σε σχέση με το αδρανειαχό πλαίσιο $\{0\}$, στις γωνίες του βραχίονα όταν η πλατφόρμα είναι αχίνητη.

$$\mathrm{J}_{0E_{\mathrm{B}}}(artheta) = \left[egin{array}{cc} R_{0B} & 0 \ 0 & R_{0B} \end{array}
ight] \mathrm{J}_{BE}(heta)$$

όπου το R_{0B} είναι ένας πίνακας περιστροφής (3×3) του πλαισίου βάσης βραχίονα $\{B\}$ σε σχέση με το αδρανειακό πλαίσιο $\{0\}$.

Mobile Platform Ιαχωβιανή:

Η σχέση της αυτοχινούμενης πλατφόρμας σε χαρτεσιανές ταχύτητες

$$\mathbf{q}_m = \left[egin{array}{c} \dot{x}_M \ \dot{y}_M \ \dot{arphi}_z \end{array}
ight]$$
 με $\mathbf{V}_M = \mathbf{J}_M \dot{q_M}$

Το πλαίσιο βάσης βραχίονα $\{B\}$ έχει τον ίδιο προσανατολισμό με το χινητό πλαίσιο της αυτοχινούμενης πλατφόρμας $\{M\}$. Επομένως, ο πίναχας ομογενούς μετασχηματισμού του πλαισίου βάσης βραχίονα $\{B\}$ σε σχέσημε το χινητό πλαίσιο της αυτοχινούμενης πλατφόρμας $\{M\}$ μπορεί να αναπαρασταθεί ως εξής:

$$\mathbf{g}_{\mathrm{MB}} = \left[egin{array}{cccc} 1 & 0 & 0 & 0.0 \\ 0 & 1 & 0 & 0.35 \\ 0 & 0 & 1 & 0.5 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{array}
ight] = \left[egin{array}{cccc} 1 & 0 & 0 & lx \\ 0 & 1 & 0 & ly \\ 0 & 0 & 1 & lz \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{array}
ight]$$

H θέση του πλαισίου βάσης βραχίονα $\{B\}$ σε σχέση με το αδρανειαχό πλαίσιο $\{0\}$ μπορεί να εχφραστεί ως:

Που X_{0M} , Υ_{0M} είναι οι x,y σνυντεταγμένες του $\{M\}$ ως προς το $\{0\}$ και ϕ_M η γωνία προσνανατολισνμού της πλατφόρμας . Παραγωγίζοντας έχουμε

$$\begin{split} \dot{X}_{0\mathrm{B}} = & \dot{X}_{0\mathrm{M}} - \mathrm{l}_x \mathrm{sin} \phi_M \varphi_M^{\cdot} - \mathrm{l}_y \mathrm{cos} \phi_M \varphi_M^{\cdot} \\ \dot{Y}_{0\mathrm{B}} = & \dot{Y}_{0\mathrm{M}} + \mathrm{l}_x \mathrm{cos} \phi_M \varphi_M^{\cdot} + \mathrm{l}_y \mathrm{sin} \phi_M \varphi_M^{\cdot} \\ & \dot{\varphi}_B = \dot{\varphi}_M \end{split}$$

$$\begin{bmatrix} \dot{x}_{\rm B} \\ \dot{y}_{\rm B} \\ \dot{\varphi}_{\rm B} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & -l_x sin\varphi_M - l_y cos\varphi_M \\ 0 & 1 & l_x cos\varphi_M + l_y sin\varphi_M \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \dot{x}_M \\ \dot{y}_M \\ \dot{\varphi}_z \end{bmatrix}$$
$$V_{\rm B} = J_{MB} V_M$$

Για να βρείτε την γενική Ιακωβιανή που σχετίζει την βάση του ρομποτικού βραχίονα με τις καρτεσιανές ταχύτητες, γραμμικές και γωνιακές ταχύτητες της αυτοκινούμενης πλατφόρμας

$$V_B = J_{MB}J_{0M}\dot{q_M}$$

$$\begin{bmatrix} \dot{x}_{\mathrm{B}} \\ \dot{y}_{\mathrm{B}} \\ \dot{\varphi}_{\mathrm{B}} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & -l_x sin\varphi_M - l_y cos\varphi_M \\ 0 & 1 & l_x cos\varphi_M - l_y sin\varphi_M \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & \dots & 0_6 & 1 & 0 \\ 0 & \dots & 0_6 & 0 & 1 \end{bmatrix} [\dot{\theta}_1 \dot{\theta}_2 \dot{\theta}_3 \dot{\theta}_4 \ \dot{\theta}_5 \dot{\theta}_6 \dot{x}_M \dot{y}_M \ \dot{\varphi}_z]^T$$

$$\begin{bmatrix} \dot{x}_{\mathrm{B}} \\ \dot{y}_{\mathrm{B}} \\ \dot{\varphi}_{\mathrm{B}} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & -l_x sin\varphi_M - l_y cos\varphi_M \\ 0 & 1 & l_x cos\varphi_M - l_y sin\varphi_M \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \dot{x}_M \\ \dot{y}_M \\ \dot{\varphi}_z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \dot{x}_M - \dot{\varphi}_z [l_x sin\varphi_M + l_y cos\varphi_M] \\ \dot{y}_M + \dot{\varphi}_z [l_x cos\varphi_M - l_y sin\varphi_M] \\ \dot{\varphi}_z \end{bmatrix}$$

Συνεπώς η παραπάνω εξίσωση ορίζει την σχέση μεταξύ των ταχυτήτων , που μας δίνει η Ιαχωβιανή της αυτοχινούμενης πλατφόρμας και συσχετίζει την γραμμική και γωνιακή ταχύτητα της πλατφόρμας με της 3 καρτεσιανές ταχύτητες που έχει η βάση του ρομποτικού βραχίονα στο πλάισιο $\{B\}$. Στην συνέχεια θα γίνει συσχέτιση μεταξύ των 6 καρτεσιανών ταχυτήτων του άχρου του ρομποτικού βραχίονα $[x_{\dot{M}B}y_{\dot{M}B}z_{\dot{M}B}\omega_{x_{MB}}\omega_{y_{MB}}\omega_{x_{MB}}]$ και :

$$r_{\dot{M}E} = J_c * J_{ME} \dot{q}_M = J_{ME} * \dot{q}_M$$

H τροχιά της ταχύτητας στο πλαίσιο E σε σχέση με το πλαίσιο M, όταν κινείται μόνο η πλατφόρμα χωρίς να κινείται ο ρομποτικός βραχίονας μπορέι να εκφραστεί ως :

$$r_{\dot{M}E} = J_c * J_{ME} \dot{q}_M = J_{ME} * \dot{q}_M$$

$$\dot{X}_{0 ext{E}}=\dot{X}_{0 ext{B}}$$
 - X_{BE} $\sin \varphi_M arphi_M$ - $Y_{BE}\cos \varphi_M arphi_M$
  $\dot{Y}_{0 ext{E}}=\dot{Y}_{0 ext{B}}+X_{BE}\cos \varphi_M arphi_M+Y_{BE}\sin \varphi_M arphi_M$
  $Z_{ME}^{\dot{}}=Z_{MB}^{\dot{}}$
  $\omega_{x_{ME}}=\omega_{x_{MB}}$
  $\omega_{y_{ME}}=\omega_{y_{MB}}$
  $\omega_{z_{ME}}=\omega_{z_{MB}}$

Πάνω στο οριζόντιο επίπεδο, οι γωνιαχές ταχύτητες $\omega_{x_{MB}}$ και $\omega_{y_{MB}}$ είναι ίσες με μηδέν μοίρες. Το $\omega_{z_{MB}}$ είναι το ίδιο με τη γωνιαχή ταχύτητα της πλατφόρμας με $\dot{\varphi_M}$. Αυτό συμβαίνει επειδή δεν χινείται ο αρθρωτός βραχίονας.

$$\begin{bmatrix} \dot{X}_{\mathrm{ME}} \\ \dot{Y}_{\mathrm{ME}} \\ \dot{Z}_{ME} \\ \omega_{x_{ME}} \\ \omega_{y_{ME}} \\ \omega_{z_{ME}} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & -X_{\mathrm{BE}} sin\varphi_{M} - Y_{BE} cos\varphi_{M} \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & X_{\mathrm{BE}} cos\varphi_{M} - Y_{BE} sin\varphi_{M} \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \dot{X}_{\mathrm{MB}} \\ \dot{Y}_{\mathrm{MB}} \\ \dot{Z}_{MB} \\ \omega_{x_{MB}} \\ \omega_{y_{MB}} \\ \omega_{y_{MB}} \\ \omega_{z_{MB}} \end{bmatrix}$$
$$\Rightarrow r_{0\dot{E}_{M}} = \mathbf{J}_{0E_{M}} * r_{0\dot{B}}$$
$$\Rightarrow r_{0\dot{E}_{M}} = \mathbf{J}_{0E_{M}} * \mathbf{J}_{0B} * \dot{q}_{M}$$

Συνοπτικά, οι καρτεσιανές ταχύτητες του άκρου $\{E\}$ σχετικά με το αδρανειακό πλαίσιο $\{0\}$ που ταυτίζεται με το $\{M\}$ καθορίζονται μέσω δύο περιπτώσεων:

- Η αυτοχινούμενη πλατφόρμα είναι στάσιμη χινείται μόνο ο βραχίονας.
- Ο βραχίονας είναι στατικός και κινείται μόνο η αυτοκινούμενη πλατφόρμα.

Mobile Manipulator Συνολική Ιακωβιανή του Συστήματος:

Μια ενιαίη, συνδυασμένη, Ιαχωβιανή μπορεί να προέλθει για το ρομποτικό βραχίονα και την αυτοκινούμενη πλατφόρμα χρησιμοποιόντας τις παραπάνω εξισώσεις

$$\dot{r_{0E}} = \dot{r_{0E_B}} + \dot{r_{0E_M}}$$

$$egin{align} r_{\dot{M}E} &= \mathrm{J}_{0E_B} st \ \dot{q}_B \ + \mathrm{J}_{0E_M} st \ \mathrm{J}_{0st^*\dot{q}_M} \ \\ r_{\dot{0}E} &= \left[egin{align} J_{0E_B} & J_{0E_M} st J_{0B} \end{array}
ight] \left[egin{align} \dot{q}_B \ \dot{q}_M \end{array}
ight] \ \\ &= \mathrm{J}_{0\mathrm{E}} st \ \dot{q} \ \end{aligned}$$

όπου J_{0E} είναι ο συνδυασμένη Ιαχωβιανή της αυτοχινούμενης πλατφόρμας μαζί με τον ρομποτικό βραχίονα και συσχετίζει τις έξι καρτεσιανές ταχύτητες του άχρου του βραχίονα $\{E\}$ με τις γωνίες των αρθρώσεων του βραχίονα και της αυτοχινούμενης πλατφόρμας .Η πλατφόρμα έχει 3 βαθμούς ελευθερίας σε καρτεσιανές συντεταγμένες .

Τέλος θα οριστεί η Ιαχωβιανή που συνδέει τις γωνίες των άρθρωσεων με τις καρτεσιανές ταχύτητες του άκρου του βραχίονα όταν κινείται και ο βραχίονας και η πλατφόρμα κάνοντας χρήση των εξισώσεων

$$\mathbf{1)} \ \mathbf{J}_{0E_{\mathrm{B}}}(\vartheta) = \begin{bmatrix} R_{0B} & 0 \\ 0 & R_{0B} \end{bmatrix} \mathbf{J}_{BE}(\theta)$$

$$\mathbf{2)} \ r_{0E}^{\dot{}} = \begin{bmatrix} J_{0E_{B}} & J_{0E_{M}} * J_{0B} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \dot{q}_{B} \\ \dot{q}_{M} \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{3)} \ J_{0E_{M}} * J_{0B} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & -X_{\mathrm{BE}} sin\varphi_{M} - Y_{BE} cos\varphi_{M} \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & X_{\mathrm{BE}} cos\varphi_{M} - Y_{BE} sin\varphi_{M} \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{4)} \mathbf{q}_{m} = \begin{bmatrix} \dot{x}_{M} \\ \dot{y}_{M} \\ \dot{\varphi}_{M} \end{bmatrix}$$

Οπότε αποδείχθηκε ότι

Αν τοποθετούμε στην παραπάνω εξίσωση όλες τις τιμές των γνωστών μεταβλητών η Ιαχωβιανή του άχρου για το συνολικό ρομποτικό σύστημα βραχίονα- πλατφόρμα είναι

$$= \begin{bmatrix} J1_X & J2_X & J3_X & J4_X & J5_X & J6_X & 1 & 0 & -0.35*cos\varphi_M - X_{\mathbf{BE}}sin\varphi_M - Y_{BE}cos\varphi_M \\ J1_Y & J2_Y & J3_Y & J4_Y & J5 & J6_Y & 0 & 1 & -0.35*sin\varphi_M + X_{\mathbf{BE}}cos\varphi_M - Y_{BE}sin\varphi_M \\ J1_Z & J2_Z & J3_Z & J4_Z & J5_Z & J6_Z & 0 & 0 & 0 \\ J1_{\omega_x} & J2_{\omega_x} & J3_{\omega_x} & J4_{\omega_x} & J5_{\omega_x} & J6_{\omega_x} & 0 & 0 & 0 \\ J1_{\omega_y} & J2_{\omega_y} & J3_{\omega_y} & J4_{\omega_y} & J5_{\omega_y} & J6_{\omega_y} & 0 & 0 & 0 \\ J1_{\omega_z} & J2_{\omega_z} & J3_{\omega_z} & J4_{\omega_z} & J5_{\omega_z} & J6_{\omega_z} & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Σύμφωνα με την εκφώνηση της εργασίας, οι αρθρώσεις του ρομπότ έχουν αρχική θέση: $q0=[2.6180-0.66951.2719\ 3.1416\ 1.2002-0.9821]^{\rm T}$ οπότε χρησιμοποιόντας το matlab και την συνάρτηση lwr.fkine(); μας επιστρέφει τον ομογενή μετασχηματισμό του βραχίονα καθώς και την συνάρτηση lwr.jacob0(q0); που επιστρέφει το J_{BE} του βραχίονα

 $\mathbf{g}_{BE} = \begin{bmatrix} -0.8967 & -0.4426 & 0 & -0.5298 \\ -0.4426 & 0.8967 & 0 & 0.3059 \\ 0 & 0 & -1 & 0.4049 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}, \, \mathbf{p}_{BE} = \begin{bmatrix} -0.5298 \\ 0.3059 \\ 0.4049 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} X_{\mathrm{BE}} \\ Y_{BE} \\ Z_{BE} \end{bmatrix}$

$$\mathbf{J}_{BE} = \begin{bmatrix} -0.3059 & 0.0818 & 0.1899 & -0.0364 & 0.0676 & 0 \\ -0.5298 & -0.0472 & -0.1096 & -0.0630 & -0.0390 & 0 \\ 0 & 0.6118 & -0.3635 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0.5000 & -0.5000 & -0.8072 & -0.5000 & 0 \\ 0 & 0.8660 & -0.8660 & 0.4660 & -0.8660 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & -0.3622 & 0 & -1 \end{bmatrix}$$

καθώς και για την αυτοκινούμενη πλατφόρμα με $q0M = [\ 0\ 0\ 0]^T$

$$\mathbf{p}_{\mathrm{M}} = \left[egin{array}{c} 0 \ 0 \ 0 \end{array}
ight] = \left[egin{array}{c} x_{\mathrm{M}} \ y_{\mathrm{M}} \ arphi_{z} \end{array}
ight]$$

Οπότε για την αρχική θέση q0 και q0M αντικαθοιστόντας όλες τις τιμές των μεταβλητών η Ιακωβιανή του άκρου για το συνολικό ρομποτικό σύστημα βραχίονα- πλατφόρμα είναι

$$\mathbf{J}_{ME} = \begin{bmatrix} -0.3059 & 0.0818 & 0.1899 & -0.0364 & 0.0676 & 0 & 1 & 0 & -1.0059 \\ -0.5298 & -0.0472 & -0.1096 & -0.0630 & -0.0390 & 0 & 0 & 1 & -0.5298 \\ 0 & 0.6118 & -0.3635 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0.5000 & -0.5000 & -0.8072 & -0.5000 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0.8660 & -0.8660 & 0.4660 & -0.8660 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & -0.3622 & 0 & -1 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Να σχεδιαστεί τροχιά θέσης και ταχύτητας για το άκρο του ρομπότ από την αρχική θέση του $\{E\}$ σε κατάλληλη θέση ως προς το $\{A\}$ ώστε να μπορεί να λάβει το αντικείμενο, σε συνολικό χρόνο 10 sec χωρίς να συγκρουστεί με αυτό και με το τραπέζι.

Σχεδίαση τροχιάς με ενδιάμεση θέση

Από το ερώτημα 1 της εργασίας υπολογίστηκε ο ομογενής μετασχηματισμός του βραχίονα gBE και pBE. Ταυτόχρονα έχει αναφερθεί πως το πλαίσιο $\{M\}$ ταυτίζεται με το πλαίσιο $\{0\}$ και δίνονται οι ομογενής μετασχηματισμοί g0A=gMA και gMB. Ωστόσο ο ομογενής μετασχηματισμός gMA περιέχει το $pMA=[\ 1.5\ 1.5\ 0.6]\ ^T$ και αφού το άκρο του βραχίονα θα πιάση το αντικείμενο (κύλινδρο) από την πάνω πλευρά , καθώς το πλαίσιο $\{A\}$ είναι στην κάτω πλευρά τοποθετημένο θα οριστεί η τελική θέση $pMK=[\ 1.5\ 1.5\ 0.6+0.1]\ ^T=[\ 1.5\ 1.5\ 0.7]\ ^T$. Ο ομογενής μετασχηματισμός του άκρου του βραχίονα ως προς το αδρανειακό πλαίσιο $\{M\}$ είναι:

$$\mathbf{g}_{ME} = \mathbf{g}_{MB} * \mathbf{g}_{BE} = \begin{bmatrix} -0.8967 & -0.4426 & 0 & -0.5298 \\ -0.4426 & 0.8967 & 0 & 0.6559 \\ 0 & 0 & -1 & 0.9049 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \text{ optice } \mathbf{p}_{ME} = \begin{bmatrix} -0.5298 \\ 0.6559 \\ 0.9049 \end{bmatrix}$$

Συνεπώς η αρχική και τελική θέση της τροχίας που πρέπει να ακολουθήσει ο βραχίονας για να πιάσει το αντικείμενο είναι :

$$\mathbf{p}_{start} = \begin{bmatrix} -0.5298 \\ 0.6559 \\ 0.9049 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} q0_x \\ q0_y \\ q0_z \end{bmatrix}$$
$$\mathbf{p}_{final} = \begin{bmatrix} 1.5 \\ 1.5 \\ 0.7 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} qf_x \\ qf_y \\ qf_z \end{bmatrix}$$

Επίσης δίνεται από την εχφώνηση ότι $t_f=10~(\sec)$. Για να αποφευχθεί η σύγχρουση του άχρου του βραχίονα με το τραπέζι αλλά και ο βραχίονας να πιάσει το αντικείμενο από την πάνω πλευρά χωρίς να το ρίξει το περασμά του θα γίνει ανάλυση τροχίας με ενδιάμεση θέση από την οποία θα περάσει το άχρο . Συνεπώς θέλω το άχρο να αχολουθήσει την διαδρομή $E \to H \to A$ και έστω ότι:

$$\mathrm{pH} = \left[egin{array}{c} 1 \ 1 \ 1.1 \end{array}
ight] = \left[egin{array}{c} qH_x \ qH_y \ qH_z \end{array}
ight]$$

Άρα υπάρχουν δύο τμήματα τροχίας $E \to H$ και $H \to A$ οπότε θα ορίσω 2 πολυωνυμικές συναρτήσεις για κάθε x,y,z .

Πολυώνυμο 3 βαθμού για κάθε συντεταγμένη

Η συντεταγμένη x έχει τα εξής πολυώνυμα:

$$egin{aligned} x_1(t) &= a_{10} \,+\, a_{11} t \,+\, a_{12} t^2 \,+\, a_{13} t^3 \ & \ x_2(t) &= a_{21} \,+\, a_{21} (t$$
 - $t_1) \,+\, a_{22} (t$ - $t_1)^2 \,+\, a_{23} (t$ - $t_1)^3 \ & \ \end{array}$

Ορίζω $t_1=5~({
m sec})$ η χρονική στιγμή στην οποία το αντικείμενο θα περάσει από το ενδιάμεσο σημείο H με ταχύτητα u_{H_x} ενώ η ταχύτητα στην αρχή και στο τέλος θα είναι 0 . Οι τροχιά θα έχει τους εξής περιορισμούς :

$$\left\{ \begin{array}{ll} t=0: & x_1(0)=q0_x & \dot{x}_2(0)=0 \\ t=t1: & x_1(t1)=qH_x & \dot{x}_1(t1)=u_{H_x} \\ t=t1: & x_2(t1)=qH_x & \dot{x}_2(t1)=u_{H_x} \\ t=t_f: & x_2(t_f)=qf_x & \dot{x}_2(tf)=0 \end{array} \right\}$$

Σύμφωνα με τους οποίους θα προσδιοριστούν οι συντελεστές του πολυωνύμου . Για το $\mathbf{x}_1(t)$ σύμφωνα με τους τύπου του βιβλιού :

$$\begin{aligned} \mathbf{a}_{10} &= \mathbf{q} \mathbf{0}_x = -0.5298 \\ \mathbf{a}_{11} &= 0 \\ \mathbf{a}_{12} &= \frac{3}{(t1-t_0)^2} (x_1(t_1) - \mathbf{x}_1(0)) - \frac{2}{(t1-t_0)} \dot{x}_1(0) - \frac{1}{(t1-t_0)} \dot{x}_1(t1) = \frac{3}{t_1^2} (\mathbf{q} \mathbf{H}_x - \mathbf{q} \mathbf{0}_x) - \frac{1}{t_1} \mathbf{u}_{H_x} \\ \mathbf{a}_{13} &= \frac{2}{(t1-t_0)^3} (x_1(t_1) - \mathbf{x}_1(0)) + \frac{1}{(t1-t_0)^2} (\dot{x}_1(0) - \dot{x}_1(t_1)) = -\frac{2}{t_3^3} (\mathbf{q} \mathbf{H}_x - \mathbf{q} \mathbf{0}_x) + \frac{1}{t_2^2} \mathbf{u}_{H_x} \end{aligned}$$

Ομοίος για το $x_2(t)$:

$$\begin{aligned} \mathbf{a}_{20} &= \mathbf{q}\mathbf{H}_x \\ \mathbf{a}_{21} &= & \mathbf{u}_{H_x} \\ \mathbf{a}_{22} &= \frac{3}{(t_f-t_1)^2}(qf_x\text{-}\ \mathbf{q}\mathbf{H}_x)\text{-}\frac{2}{(t_f-t_1)}u_{H_x} \\ \mathbf{a}_{23} &= \frac{2}{(t_f-t_1)^3}(qf_x\text{-}\ \mathbf{q}\mathbf{H}_x) + \frac{2}{(t_f-t_1)^2}u_{H_x} \end{aligned}$$

Επίσης υπάρχει η απαίτηση για συνέχεια της επιτάχυνσης όπου προχύπτει :

$$\begin{aligned} \ddot{x_1}(t1) &= \ddot{x_2}(t1) \\ \Rightarrow 2a_{12} + 6a_{13}t_1 = 2k_{22} \\ \Rightarrow 2\left[\frac{3}{t_1^2} \left(\mathbf{qH}_x - \mathbf{q0} \right) - \frac{1}{t_1}\mathbf{u}_{H_x} \right] + 6\left[-\frac{2}{t_1^3} \left(\mathbf{qH}_x - \mathbf{q0} \right) + \frac{1}{t_1^2}\mathbf{u}_{H_x} \right] t_1 = 2\left[\frac{3}{(t1 - t_0)^2} (qf_x - \mathbf{qH}_x) - \frac{2}{(t1 - t_0)} u_{H_x} \right] \\ \Rightarrow \frac{6}{t_1^2} \left(\mathbf{qH}_x - \mathbf{q0} \right) - \frac{2}{t_1}\mathbf{u}_{H_x} - \frac{12}{t_1^2} \left(\mathbf{qH}_x - \mathbf{q0} \right) + \frac{6}{t_1}\mathbf{u}_{H_x} = \frac{6}{(t1 - t_0)^2} (qf_x - \mathbf{qH}_x) - \frac{4}{(t1 - t_0)} u_{H_x} \right] \\ \Rightarrow u_{H_x} = \frac{6\frac{(qf_x - qH_x)}{t_1} + \frac{(qH_x - q0_x)}{(t_1)^2}}{\frac{4}{t_1} + \frac{4}{t_1 - t_1}} \\ \Rightarrow u_{H_x} = 0.3045 \left(\frac{m}{sec} \right) \end{aligned}$$

Επομένως οι συντελεστές των πολυωνύμων έχουν τις εξής τιμές :

$$\begin{cases} a_{10} = -0.5298 & a_{11} = 0 \\ a_{12} = 0.1227 & a_{13} = -0.0123 \\ a_{20} = 1 & a_{21} = 0.3045 \\ a_{22} = -0.0618 & a_{23} = 0.0042 \end{cases}$$

Τέλος τα δύο πολυώνυμα μπορούν να γραφτούν ως εξής :

$$\mathbf{x}(\mathbf{t}) = \begin{cases} x_1(t) & 0 \le t \le t_1 \\ x_2(t) & t1 \le t \le t_f \end{cases}$$

$$\mathbf{x(t)} = \begin{cases} -0.5298 + 0.1227t^2 - 0.0123t^3 & 0 \le t \le t_1 \\ 1 + 0.3045t + -0.0618t^2 + 0.0042t^3 & t1 \le t \le t_f \end{cases}$$

Με την ίδια λογική ορίζονται και οι τροχιές για τις συντεταγμένες y,z

Η συντεταγμένη y έχει τα εξής πολυώνυμα:

$$\begin{aligned} y_1(t) &= b_{10} + b_{11}t + b_{12}t^2 + b_{13}t^3 \\ \\ y_2(t) &= b_{21} + b_{21}(t - t_1) + k_{22}(t - t_1)^2 + b_{23}(t - t_1)^3 \end{aligned}$$

και ορίζω $t_1=5~({\rm sec})$ η χρονική στιγμή στην οποία το αντικείμενο ϑ α περάσει από το ενδιάμεσο σημείο H με ταχύτητα u_{H_y} ενώ η ταχύτητα στην αρχή και στο τέλος ϑ α είναι θ . Οι τροχιά ϑ α έχει τους εξής περιορισμούς :

$$\left\{ \begin{array}{ll} t=0: & y_1(0)=q0_y & \dot{y}_2(0)=0 \\ t=t1: & y_1(t1)=qH_y & \dot{y}_1(t1)=u_{H_y} \\ t=t1: & y_2(t1)=qH_y & \dot{y}_2(t1)=u_{H_y} \\ t=t_f: & y_2(t_f)=q0_y & \dot{y}_2(tf)=0 \end{array} \right\}$$

Επίσης υπάρχει η απαίτηση για συνέχεια της επιτάχυνσης όπου προχύπτει :

$$\ddot{y_1}(t1) = \ddot{y_2}(t1)$$

$$\Rightarrow u_{H_y} = 0.1266(\frac{m}{sec})$$

Επομένως οι συντελεστές των πολυωνύμων έχουν τις εξής τιμές :

$$\begin{cases} b_{10} = 0.6559 & b_{11} = 0 \\ b_{12} = 0.0160 & b_{13} = -0.000441 \\ b_{20} = 1 & b_{21} = 0.1226 \\ b_{22} = 0.0094 & b_{23} = -0.0029 \end{cases}$$

Τέλος τα δύο πολυώνυμα μπορούν να γραφτούν ως εξής :

$$y(t) = \begin{cases} y_1(t) & 0 \le t \le t_1 \\ y_2(t) & t1 \le t \le t_f \end{cases}$$

$$\mathbf{y(t)} = \begin{cases} 0.6559 + 0.0160t^2 - 0.000441t^3 & 0 \le t \le t_1 \\ 1 + 0.1226t + 0.0094t^2 - 0.0029t^3 & t1 \le t \le t_f \end{cases}$$

Η συντεταγμένη z έχει τα εξής πολυώνυμα:

$$\begin{split} z_1(t) &= m_{10} \, + m_{11}t \, + m_{12}t^2 \, + \, m_{13}t^3 \\ \\ z_2(t) &= m_{21} \, + \, m_{21}(t \, \text{--} \, t_1) \, + \, m_{22}(t \, \text{--} \, t_1)^2 \, + \, m_{23}(t \, \text{--} \, t_1)^3 \end{split}$$

και ορίζω $t_1=5~({\rm sec})$ η χρονική στιγμή στην οποία το αντικείμενο θα περάσει από το ενδιάμεσο σημείο H με ταχύτητα u_{H_z} ενώ η ταχύτητα στην αρχή και στο τέλος θα είναι 0. Οι τροχιά θα έχει τους εξής περιορισμούς :

$$\left\{ \begin{array}{ll} t=0: & z_1(0)=q0_z & \dot{z}_2(0)=0 \\ t=t1: & z_1(t1)=qH_z & \dot{z}_1(t1)=u_{H_z} \\ t=t1: & z_2(t1)=qH_z & \dot{z}_2(t1)=u_{H_z} \\ t=t_f: & z_2(t_f)=q0_z & \dot{z}_2(tf)=0 \end{array} \right\}$$

Επίσης υπάρχει η απαίτηση για συνέχεια της επιτάχυνσης όπου προχύπτει :

$$\ddot{z_1}(t1) = \ddot{z_2}(t1)$$

$$\Rightarrow u_{H_z} = -0.0307(\frac{m}{\sec})$$

Επομένως οι συντελεστές των πολυωνύμων έχουν τις εξής τιμές :

$$\begin{cases} m_{10} = 0.9049 & m_{11} = 0 \\ m_{12} = 0.0296 & m_{13} = -0.0044 \\ m_{20} = 1.1000 & m_{21} = -0.0307 \\ m_{22} = -0.0357 & m_{23} = 0.0052 \end{cases}$$

Τέλος τα δύο πολυώνυμα μπορούν να γραφτούν ως εξής:

$$\mathbf{z}(\mathbf{t}) = egin{cases} z_1(t) & 0 \leq t \leq t_1 \ z_2(t) & t1 \leq t \leq t_f \end{cases}$$

$$z(t) = \begin{cases} 0.9049 + 0.0296t^2 - 0.0044t^3 & 0 \le t \le t_1 \\ 1.1000 - 0.0307t - 0.0357t^2 + 0.0052t^3 & t1 \le t \le t_f \end{cases}$$

Βρείτε την ταχύτητα αναφοράς $[\dot{q},\dot{q}m]$ που απαιτείται έτσι ώστε να υλοποιήσετε την τροχιά του άχρου στον χώρο των αρθρώσεων. Ο προσανατολισμός του άχρου να παραμένει σταθερός ως προς το αδρανειαχό πλαίσιο χαθ' όλη την διάρχεια της χίνησης. Επίσης χατά τη διάρχεια της χίνησης ο βραχίονας να μην περνάει από ιδιάζοντα σημεία. Το μοντέλο του βραχίονα δίνεται στο αρχείο $lwr\_create.p.$

Κώδικας Matlab

Αρχικά θα αναφερθούν μερικά σημεία του κώδικα που υλοποιεί το συγκεκριμένο ερώτημα. Στην προσπάθια να παραμείνει σταθερός ο προσανατολισμός του άρκου του βραχίονα θα χρησιμοποιήσουμε το εξής κομμάτι κώδικα:

$$T0 = lwr.fkine(q0); \ T0 = [T0.n \ T0.o \ T0.a \ T0.t \ ; \ 0 \ 0 \ 0 \ 1 \ ];$$

$$R0 = [T0(1,1) \ T0(1,2) \ T0(1,3); \dots \ T0(2,1) \ T0(2,2) \ T0(2,3); \dots \ T0(3,1) \ T0(3,2) \ T0(3,3)];$$

Συνεχίζοντας εφαρμόστηκε ότι αποδείχθηκε παραπάνω για τον υπολογισμό των ομογενών μετασχηματισμών g0B, g0E gBE και μέσω αυτών και η Ιακωβιανή του συστήματος (mobile manipulator) ενώ ταυτόχρονα γίνεται έλεγχος για ιδιάζοντα σημεία:

$$if\ det(J\_sys(1:6,1:6)) == 0$$

$$print('IDIAZON\ SHMEIO\ (det=0)')\ break;$$

$$end$$

$$dq\_sys\ (:,h) = pinv(J\_sys\ )*V\ (:,h);$$

Τέλος μέσω τις επαναλληπτικής μεθόδου Euler υπολογίστηκαν οι γωνίες των αρθρώσεων (Euler: $Q_NEXT = Q_DEFORE + DQ*Dt$):

$$q \ sys(:,h+1) = q \ sys(:,h) + dq \ sys(:,h) *tstep;$$

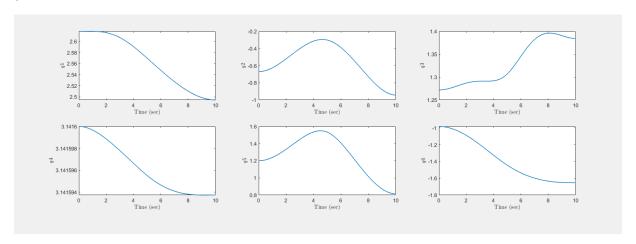
Καθώς διατηρείται σταθερός ο προσανατολισμός του άχρου του βραχίονα σε όλη την διάρχεια της χίνησης μέσω :

$$V(:,h) = [qd(h,1) \ qd(h,2) \ qd(h,3) \ 0 \ 0 \ q \ sys(9,h)];$$

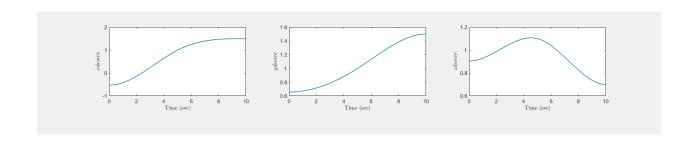
Γραφήματα - Αποκρίση στο χρόνο

Θα περιληφθούν τα γραφήματα :

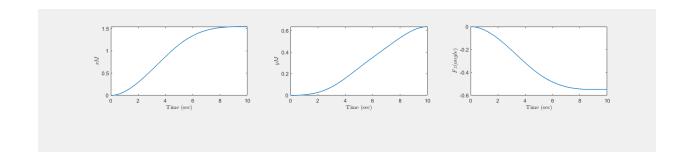
1) Της απόχρισης στο χρόνο των γωνιών των αρθρώσεων και της θέσης του άχρου και της πλατφόρμας ως προς το αδρανειακό πλαίσιο.

Γωνίες των αρθρώσεων (Σχήμα 1.)

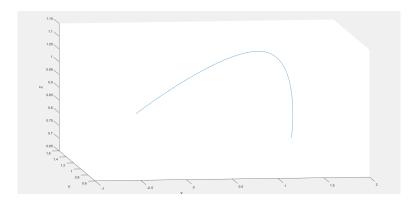

Θέση του άκρου (Σχήμα 2.)

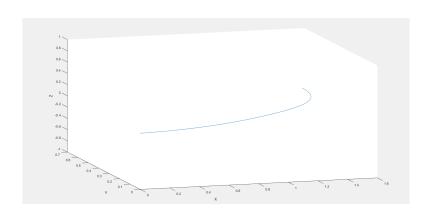

Θέση της πλατφόρμας $(\Sigma \chi \acute{\eta}$ μα 3.)

2) Της απόχρισης στο χρόνο της διαδρομής του άχρου και της πλατφόρμας στον τρισδιάστατο χώρο

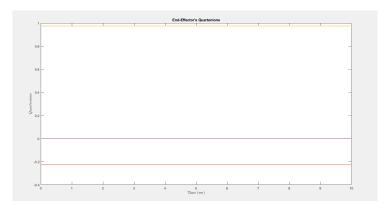

 Δ ιαδρομή της πλατφόρμας (Σχήμα 4.)

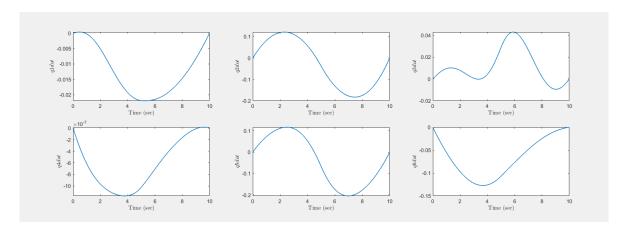
 Δ ιαδρομή του άκρου (Σχήμα 5.)

3) Της απόχρισης στο χρόνο της γωνίας του προσανατολισμού του άχρου ως Quaternion.

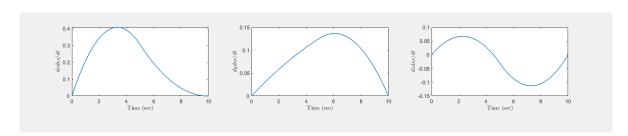

Προσανατολισμός του άκρου ως Quartenion (Σχήμα 6.)

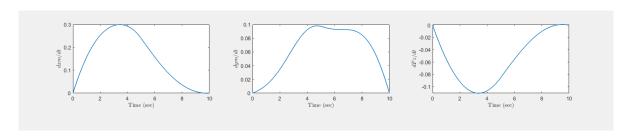
4) Της απόκρισης στο χρόνο των ταχυτήτων του άκρου, της πλατφόρμας και των αρθρώσεων.

Ταχύτητες των αρθρώσεων (Σχήμα 7.)

Ταχύτητες του άκρου (Σχήμα 8.)

Ταχύτητες της πλατφόρμας (Σ χήμα 9.)

Συμπεράσματα

Είναι φανερό πως ο βραχίονας κρατάει σταθερό τον προσανατολισμό του άκρου του καθόλη την διάρκεια της κινησής του συστήματος (βραχίονας - πλατφόρμα). Αυτό φαίνεται μέσω των ευθειών του διαγράμματος των Quartenions. Επίσης οι συναρτήσεις κίνησης είναι ομαλές και δεν υπάρχουν ασυνέχειες .Ο βραχίονας δεν περνάει από ιδιάζοντα σημεία όπου θα μηδενίζονταν η Ορίζουσα της Ιακωβιανής του .

Να σχεδιάσετε τροχιά θέσης και ταχύτητας του άκρου για την μεταφορά και τοποθέτηση του αντικειμένου πάνω στην πλατφόρμα στο πλαίσιο $\{F\}$ και να βρείτε την ταχύτητα αναφοράς $[\dot{q},\dot{q}m]$ που απαιτείται έτσι ώστε να υλοποιήσετε αυτην την τροχιά του άκρου στον χώρο των αρθρώσεων.

Σχεδίαση τροχιάς με ενδιάμεση θέση

Όπως και στο ερώτημα 2 θα γίνει ανάλυση-σχεδίαση τροχιάς , συνεπώς η αρχική και τελική θέση της τροχίας που πρέπει να ακολουθήσει ο βραχίονας για να πιάσει το αντικείμενο είναι :

$$\mathbf{p}_{start}' = \left[egin{array}{c} 1.5 \\ 1.5 \\ 0.7 \end{array}
ight] = \left[egin{array}{c} q0_x \\ q0_y \\ q0_z \end{array}
ight]$$

$$\mathbf{p}_{final}' = \left[egin{array}{c} 1.7230 \\ 0.5852 \\ 0.6000 \end{array}
ight] = \left[egin{array}{c} qf_x \\ qf_y \\ qf_z \end{array}
ight]$$

Επίσης δίνεται από την εκφώνηση ότι $t_f=10~(\sec)$. Για να αποφευχθεί η σύγκρουση του άκρου του βραχίονα με το τραπέζι αλλά και ο βραχίονας να πιάσει το αντικείμενο από την πάνω πλευρά χωρίς να το ρίξει το περασμά του θα γίνει ανάλυση τροχίας με ενδιάμεση θέση από την οποία θα περάσει το άκρο . Συνεπώς θέλω το άκρο να ακολουθήσει την διαδρομή $E \to H \to F$ και έστω ότι:

$$\mathbf{p'H} = \begin{bmatrix} 1.1\\1.1\\0.7 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} qH_x\\qH_y\\qH_z \end{bmatrix}$$

Άρα υπάρχουν δύο τμήματα τροχίας $E' \to H'$ και $H' \to F$ οπότε θα ορίσω 2 πολυωνυμικές συναρτήσεις για κάθε x,y,z .

Πολυώνυμο 3 βαθμού για κάθε συντεταγμένη

Συντελεστές των πολυωνύμων σύμφωνα με την ανάλυση που έγινε παραπάνω :

$$\begin{cases} a_{10} = 1.5 & a_{11} = 0 \\ a_{12} = -0.0547 & a_{13} = 0.0077 \\ a_{20} = 1.1 & a_{21} = 0.0335 \\ a_{22} = 0.0614 & a_{23} = -0.0086 \end{cases}, \begin{cases} b_{10} = 1.5 & b_{11} = 0 \\ b_{12} = -0.0206 & b_{13} = 0.0009 \\ b_{20} = 1.1 & b_{21} = -0.1372 \end{cases}, \begin{cases} m_{10} = 0.7 & m_{11} = 0 \\ m_{12} = 0.0030 & m_{13} = -0.0006 \\ m_{20} = 0.7 & m_{21} = -0.0150 \\ m_{22} = -0.006 & m_{23} = 0.001 \end{cases}$$

Επίσης υπάρχει η απαίτηση για συνέχεια της επιτάχυνσης όπου προχύπτει :

$$\begin{cases} \ddot{x_1}(t1) = \ddot{x_2}(t1) & u_{H_x} = 0.0335(\frac{m}{sec}) \\ \ddot{y_1}(t1) = \ddot{y_2}(t1) & u_{H_y} = -0.1372(\frac{m}{sec}) \\ \ddot{z_1}(t1) = \ddot{z_2}(t1) & u_{H_z} = -0.0150(\frac{m}{sec}) \end{cases}$$

Τέλος τα δύο πολυώνυμα για κάθε συντεταγμένη x,y,z μπορούν να γραφτούν ως εξής :

$$\mathbf{x}(\mathbf{t}) = \begin{cases} x_1(t) & 0 \le t \le t_1 \\ x_2(t) & t1 \le t \le t_f \end{cases}, \ \mathbf{y}(\mathbf{t}) = \begin{cases} y_1(t) & 0 \le t \le t_1 \\ y_2(t) & t1 \le t \le t_f \end{cases}, \ \mathbf{z}(\mathbf{t}) = \begin{cases} z_1(t) & 0 \le t \le t_1 \\ z_2(t) & t1 \le t \le t_f \end{cases}$$

$$\mathbf{x}(\mathbf{t}) = \begin{cases} 1.5 - 0.0547t^2 + 0.0077t^3 & 0 \le t \le t_1 \\ 1.1 + 0.0335t + 0.0614t^2 - 0.0086t^3 & t1 \le t \le t_f \end{cases}, \ \mathbf{y}(\mathbf{t}) = \\ \begin{cases} 1.5 - 0.0206t^2 + 0.0009t^3 & 0 \le t \le t_1 \\ 1.1 - 0.1372t - 0.0069t^2 + 0.0027t^3 & t1 \le t \le t_f \end{cases}, \ \mathbf{z}(\mathbf{t}) = \begin{cases} 0.7 + 0.0030t^2 - 0.0006t^3 & 0 \le t \le t_1 \\ 0.7 - 0.0150t - 0.0060t^2 + 0.001t^3 & t1 \le t \le t_f \end{cases}$$

Κώδικας Matlab

Όπως και στο προϊγούμενο ερώτημα έτσι και έδω θα χρησιμοποιήσουμε παρόμοιο κώδικα για την υλοποίηση του ερωτήματος μόνο που σε αυτή την περίπτωση κινείται μόνο ο βραχίονας του συστήματος και όχι η πλατφόρμα. Εφαρμόστηκε ότι αποδείχθηκε παραπάνω για τον υπολογισμό των ομογενών μετασχηματισμών g0B , g0E gBE και μέσω αυτών και η Ιαχωβιανή του συστήματος (mobile manipulator) , που στην συγκεκριμένη περίπτωση μηδενίζουμε τις 3 τελευταίες στήλες της (στήλες της Ιαχωβιανής της πλατφόρμας αφού δεν κινείται) ενώ ταυτόχρονα γίνεται έλεγχος για ιδιάζοντα σημεία:

$$J\_sys2(:,7:9) = 0;$$
 $if\ det(J\_sys2(1:6,1:6)) == 0$
 $print('IDIAZON\ SHMEIO\ (det=0)')$
 $break;$
 end
 $dq\_sys2(:,h) = pinv(J\_sys2)*V2(:,h);$

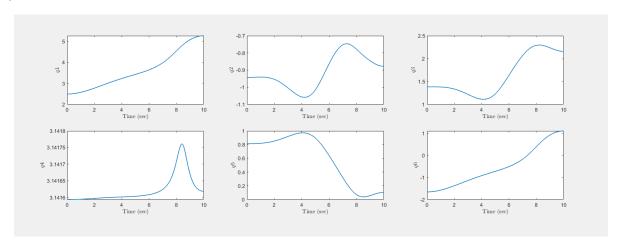
Τέλος μέσω τις επαναλληπτικής μεθόδου Euler υπολογίστηκαν οι γωνίες των αρθρώσεων (Euler: $Q_NEXT=Q_NEXT+DQ*Dt$):

$$q$$
  $sys2(:,h+1)=q$ $sys2(:,h)+dq$ $sys2(:,h)*tstep;$

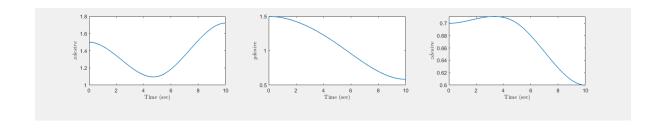
Γραφήματα - Αποκρίση στο χρόνο

Θα περιληφθούν τα γραφήματα :

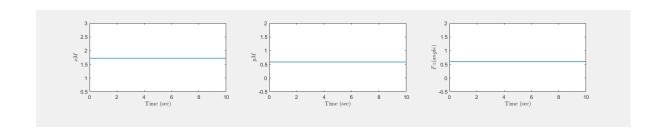
1) Της απόχρισης στο χρόνο των γωνιών των αρθρώσεων και της θέσης του άχρου και της πλατφόρμας ως προς το αδρανειακό πλαίσιο.

Γωνίες των αρθρώσεων (Σχήμα 10.)

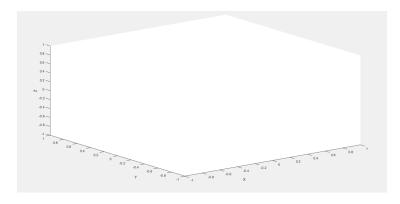

Θέση του άκρου (Σχήμα 11.)

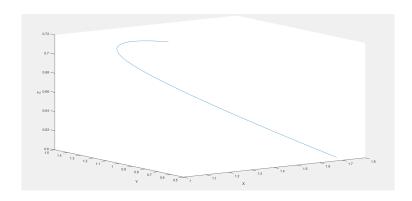

Θέση της πλατφόρμας (Σχήμα 12.)

2) Της απόχρισης στο χρόνο της διαδρομής του άχρου και της πλατφόρμας στον τρισδιάστατο χώρο

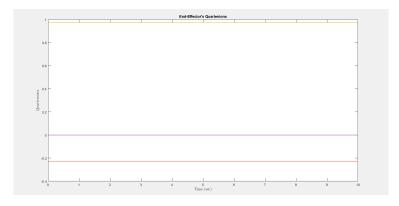

 Δ ιαδρομή της πλατφόρμας (Σχήμα 13.)

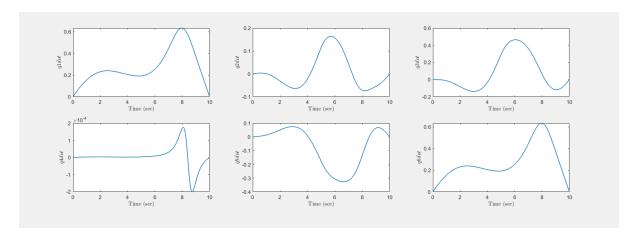
Διαδρομή του άκρου (Σχήμα 14.)

3) Της απόχρισης στο χρόνο της γωνίας του προσανατολισμού του άχρου ως Quaternion.

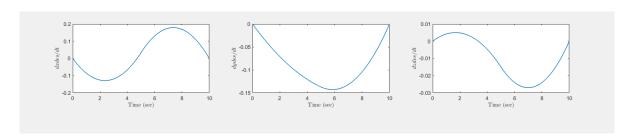

Προσανατολισμός του άκρου ως Quartenion (Σχήμα 15.)

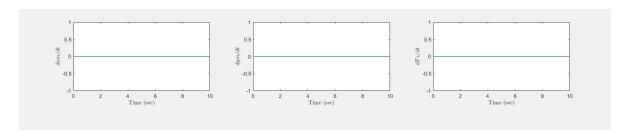
4) Της απόκρισης στο χρόνο των ταχυτήτων του άκρου, της πλατφόρμας και των αρθρώσεων.

Ταχύτητες των αρθρώσεων (Σχήμα 16.)

Ταχύτητες του άχρου (Σχήμα 17.)

Ταχύτητες της πλατφόρμας (Σχήμα 18.)

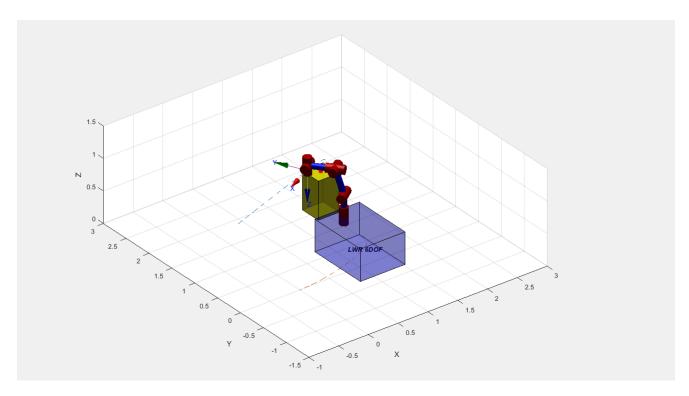
Συμπεράσματα

Όπως και πριν ο βραχίονας κρατάει σταθερό τον προσανατολισμό του άκρου του καθόλη την διάρκεια της κινησής του συστήματος (βραχίονας - πλατφόρμα) . Ωστόσο δεν ζητείται σαν προδιαγραφή για την σχεδίαση της κίνησης του . Αυτό φαίνεται μέσω των ευθειών του διαγράμματος των Quartenions. Ταυτόχρονα η πλατφόρμα παραμένει ακίνητη καθόλη την διάρκεια της κίνησης ,αφού η ταχύτητα της είναι συνεχώς μηδενική . Τέλος οι συναρτήσεις κίνησης είναι ομαλές και δεν υπάρχουν ασυνέχειες ενώ ο βραχίονας δεν περνάει από ιδιάζοντα σημεία όπου θα μηδενίζονταν η Ορίζουσα της Ιαχωβιανής του .

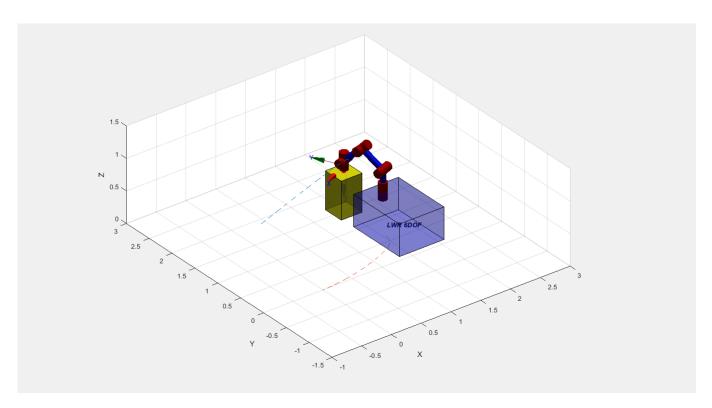
Να προσομοιωθεί και να απεικονιστεί η κίνηση του βραχίονα σε τρισδιάστατο εικονικό περιβάλλον.

Προσομοίωση και Απεικόνιση

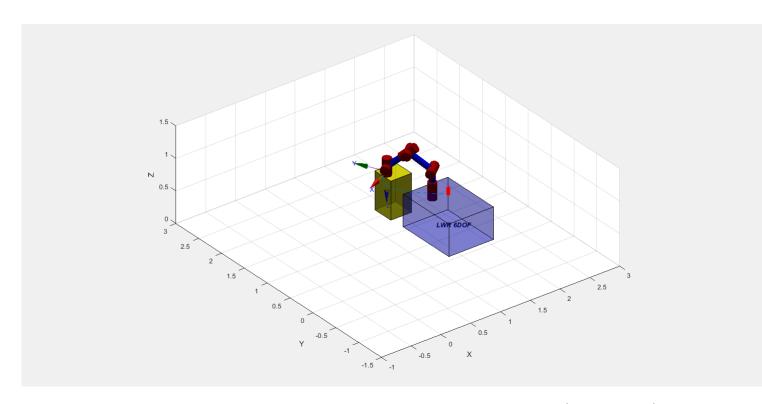
Με την χρήση plot και δημιουργία "απλών" γραφικών γίνεται μια προσπάθια αναπαράστασης της συνολικής κίνησης του βραχίονα για τα ερωτήματα 3 και 4. Χρησιμοποιήθηκαν συναρτήσεις του Matlab καθώς και ο βραχίονας που μας δίνεται στην εκφώνηση μέσω του Robotic Toolbox.

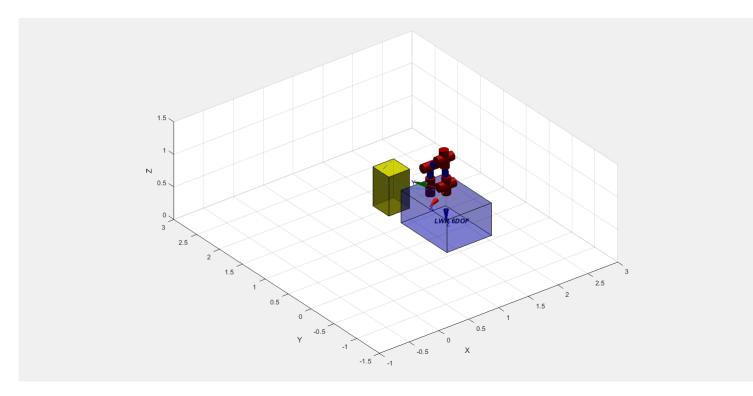
Ερώτημα 3 - Ενδιάμεσο σημείο διαδρομής Mobile Manipulator (Σχήμα 18.)

Ερώτημα 3 - Τέλος διαδρομής Mobile Manipulator (Σχήμα 19.)

Ερώτημα 4 - Ενδιάμεσο σημείο διαδρομής Mobile Manipulator (Σχήμα 20.)

Ερώτημα 4 - Τέλος διαδρομής Mobile Manipulator (Σχήμα 21.)

Συμπεράσματα

Ο βραχίονας αχολουθεί πιστά την σχεδίαση τροχίας που τέθηχε να αχολουθήσει χαθώς ολοχληρώνει χαι τις δυο χινήσεις σε χρόνο tf=10~(sec), περνόντας από τα ενδιάμεσα σημεία με επιτυχία χαι φτάνοντας στο τελιχό σημείο με μηδενιχή ταχύτητα . Στο ερώτημα 3 πίανει το αντιχείμενο από την πάνω πλευρά χαι ταυτόχρονα στο ερώτημα 4 το αφήνει πάνω στο χέντρο της πλατφόρμας .

Αρχεία Matlab

Χρησιμοποιήθηκε το πρόγραμμα Matlab για την εργασία καθώς και το Robotics Toolbox. Τα αρχεία που δημιουργήθηκαν για την εκτέλεση των παραπάνω αποκρίσεων,προσομοιώσεων είναι :

 $mobile\_manipulator.m\ ,\ polynomial\_Orbit.m\ ,\ plot\_System\_Responses.m\ ,\ jacobian\_System.m\ ,\ robot\_Visualise.m\ ,\ plotcube.m\ ,\ lwr\_create.p\ .$